

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn festiuitatib[us] sanctoru[m] Me[n]sis Junij

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A qui circūci. *Ly. f. falsi apli. a* **Q**ue-
custo. quia in multis transgrediebatur.
Sz volū vos circū. vt in carne
ve glori. scilicet apud iudeos de vestra
circumcisione: iactando se q̄ multos pro

tur dominus deus in persona filij ecclesi-
as de gentibus collectas. **E**t attē.
popu. de lōge. id est ab extremis terre.
Dominus ab vtero vocauit me
z de ventre matris mee recordatus

Abihi at ab-
sit gloriari nisi i
cruce dñi nostri
iesu christi. *Ly. f.*
in fide z predicatio-
ne christi crucifixi.
Per quem.
scilicet christū cru-
cifixum. **A**bi-
hi mūdus cruci-
fixus est. *Lyra. id*
est p̄cupiscētia mū-
di mortua ē nullā
habens virtutē in
me. **E**t ego
mundo. quia am-
plius nihil munda-
nū querō.

A qui circūciduntur lēgem custodi-
unt: sēd volunt vos circumcidi:
in multis offendunt.
*in circūcisione vestra corā iudeis gloriā acqui-
rent vel ut zelatores legis moisaice.*
vt in carne vestra glorientur.

Abihi autem absit gloriari nisi in
per paulo.
*predicando z persecutionem sufferendo pro-
pter christum.*
cruce domini nostri iesu christi:
et eius delicta mortue sunt.
Per quē mihi mūdus crucifixus
mortuus sum
est et ego mundo.

Postilla

A insulez
attēdi-
te vbi
de longe: do mi-
nus ab rē. Ante
initium illius pro-
phetie habetur q̄
cū educeret domi-
nus filios israel de
egypto: aquam de
petra produxit eis
in deserto: et scidit
petram z fluxerunt
aque. Non est par
impūs dicit domi-
nus. Tūc statim se-
quitur p̄sens le-
ctio: quē p̄ncipali-
ter exponit de chri-
sto. **E**t hec di-
cit dominus: Au-
dite insule. Glo-
ordinaria: sub insu-
larū nomie alloqui-

In festo sancti Joannis ba-
ptiste. *Elaię. XLIX. a. in princi.*

Audite isule
gentes.
et attendite populi
a longinquis terminis
de longe: dominus

ab vtero vocauit me: de ventre
anteq̄ conceptus essem.
matris mee recordatus est nois
et priusquā nasceret

mei. Et p̄sui os meū quasi gla-
fiendum scelera
dium acutū: in vmbra man⁹ sue
lamento potestatis sue.

electa i pharetra sua abscondit me

et eius delicta mortue sunt.
personā christi ho-
minis: de q̄ existē-
te in vtero matris/
dixit domin⁹ deus
per angelū suū
ad ioseph. Vocāb
nomē eius Iesum.
Ipse enim saluum
faciet populum su-
um a p̄ctis eorum.
Et posuit os
meum quasi gla-
diū acutū. *Lyra*
quo notatur effica-
cia verbi christi ad
extirpādum viciā.

In vmbra
manus sue. id est
potestatis sue.
Proterit
me. non enim ca-
p̄ fuit a iudeis ni-
sq̄ quando voluit z
se sponge obrulit.
vnde dicitur: Dixi
vobis: qz ego sum:
si ergo me querit:
sinite hos abire.
Et posui me
sicut sagittā ele-
ctam. In hebreo
habetur claram. id
est limatam: p̄ hoc
intelligit puritas
et claritas doctri-
ne christi. **I**n
pharetra sua. id
est in sua prouiden-
tia. **A**bscon-
dit me. scilicet vs-
q̄ ad tempus re-
uelationis mee.

Dat. 1. b.

D

Joā. 1. b.

In festo Petri et Pauli aposto.

En et dixit mihi: seruus meus es tu. rōne bñtate: in q̄ accepit formā seru. unde: Semetipm̄ exinanīuit formā seru ut accipiens. Israel sic noīatur christus: q̄ de populo israel natus. **Q**uia in

q̄m credētes i christū vocabāt tñ di scipuli: s̄ tūc cēperūt nomīari christiani a christo. In his at̄ dieb̄ supuenerūt ab hie rosolymis. pp̄bere antiochia. Et surgēs vnus ex eis noīe Agab⁹: significabat per

la diuine potestatis et excellentie demōstratiua. **E**t nūc dī. dñs for. me ex vte. seruū sibi. **L**y. q̄ ab istā ti incarnatiōis fuit diuinit⁹ corp⁹ christi formatū et aiatum: et sic extūc pfectus fuit christ⁹ oib⁹ scitē tīs et carismatib⁹. **E**t dedit te i lu. **G**e. **L**y. et p̄p̄t s̄ceptionē luminis fidei. **E**t sis fa. me. i. a me misa et data. **E**t

Et dixit mihi: Seru⁹ meus es tu **I**srael: quia in te glorificabor. **E**t ego dixi: inuacuū laboraui: sine causa et vane fortitudinē meā cōsumpsi. **E**rgo iudiciū meū cum domio: et opus meū cū deo meo

sp̄m̄ cēti famē magnā futurā i vniuer so orbe terrarū: q̄ facta est sub Claudio cesare. Discipuli at̄ put q̄s hēbat p̄posuerūt singuli in ministeriū eoz mittere habitātib⁹ i iudea fratrib⁹. **L**y. fue rāt et bonis p̄galib⁹ spoliati i p̄cursiōe q̄ mota fuit i morte stephani: p̄t q̄d in digebāt ab alijs credētib⁹ auxiliari: marie tpe famis: q̄d fecerūt mittētes ad seniores. s̄. curā mlti tudis bñes p̄ man⁹ Barnabē et pauli. **T**ūc statī seq̄t p̄s legio. **I**n die. il. **R**e. **P**ro itellctū lre scidū q̄ tres fu erūt herodes i iudea: de q̄b⁹ scriptu ra fac̄ mētiōz. **P**ri m⁹ fuit vero. alcala nita: et iste fuit insti tut⁹ rex iudeg a ro manis: p̄ fuit idu me⁹: et tpe isti herodis nat⁹ ē christ⁹: et iste herodes occidit p̄eros inocētes. **S**cōs erat herodes

Et nūc dicit dñs formās me ex vtero seruū sibi. **E**cce dedit te i lu cem gentiū: ut sis salūs mea usq̄ ad extremū terrē et. **R**eges vi debūt et cōsurgent principes: et adorabūt propter dominū deū tuū et sanctū israel qui elegitte.

Et nūc dicit dñs formās me ex vtero seruū sibi. **E**cce dedit te i lu cem gentiū: ut sis salūs mea usq̄ ad extremū terrē et. **R**eges vi debūt et cōsurgent principes: et adorabūt propter dominū deū tuū et sanctū israel qui elegitte.

Et nūc dicit dñs formās me ex vtero seruū sibi. **E**cce dedit te i lu cem gentiū: ut sis salūs mea usq̄ ad extremū terrē et. **R**eges vi debūt et cōsurgent principes: et adorabūt propter dominū deū tuū et sanctū israel qui elegitte.

In festo bñz Pe. et pau. aplo. Act. xii. a. i pñ. **I**st herodes

Qui ele. te. **L**y. s̄. christū hominē ad opus redēptionis humane. **I**st her. rex et. Ante initū illius secūdis scribit s̄. lucas / q̄ sc̄tū paul⁹ et s̄a ct⁹ Barna. s̄. dīcauerūt i antiochia p̄tegez annū et docuerūt mltā f̄b̄: ita vt p̄gmiarēt om̄iū Antiochie discipuli christiani. **L**y.

antipas: et iste decollauit iōānē bap. **T**er ti⁹ erat agrippa: et licet iste i p̄ncipio fuerit paup⁹: postea fauētib⁹ sibi duob⁹ iperato rib⁹ romāis. s̄. Baio et Claudio fuit eleua t⁹ ad regnū: et iste de roma veniēs ad iudg am honorificē valde fuit recept⁹ a iudgib⁹: p̄pter quod in fauorē eoz occidit Ba

In festo beatorum Petri et pauli 55

A cobā fratre iōānis
et incarceratione Petri.
trū. Unde versus.
Alcalonita necat
pueros: antipa iōā
nē. Agrippa iaco
bū: claudēs i carce
re petri. Et hē qd
dicit i pncipio pñ
electiois. a. In
die. il. Abiit he
ro. rex m. i. pñtē
sua. b. Et affli
ge. quos. de ec.
sup. credentium.
c. Oc. autē ia.
fra. io. gla. nō so
luz em chīstianos
affligit: s. etiā occi
dit. d. Videns
autē qz pla. iu. f.
occisio Jacobi.
e. Appo. app.
et pe. Blo. ord. qz
plus placeret iude
is si pñcept occide
ret. f. Erāt autē
di. act. Ly. qñ ap
pñdēt petri: et hoc
addit ad significā
dū cām qrenō sta
tim occidit petri si
cut fecerat de iaco
bo: volebat em ex
pectare trāsitu so
lennitātē paschalis:
in q iudei septē di
ebus vescuntē pani
bus agimoz: et eti
am qñ nō licebat i
pascha quēqz occi
dere. g. Quem
cū app. mi. i car
ce. Ly. ne posset
effugere b. Tra
dens em quatuor
qter. mi. ad cul.
Dicit autē quater
nio: qui habet qtr

B dēs rex man^{tormentis.} ut affligeret quos
da^{christiana.} de ecclesia. Occidit autē Jaco
bū fratre iōānis gladio. Videns
autē quia placeret iudeis: appo
luit apprehendere et Petrum.
Erāt autē dies agimoz. Quē
cum apprehendisset: misit in car
cerē: tradensqz eū quattuor qua
ternionibus militū custodiendū:
volens post pascha pducere eū i
populo. Et petrus quidē serua
bat in carcere: oratio autē fiebat
sine intermissione ab ecclesia ad
deum pro eo. Cū autē productus
esset: Herodes: in ipsa nocte erāt
petrus dormiēs inter duos
milites vinctus catenis dua
bus: et custodes ante ostium cu
stodiebāt carcerem. Et ecce an
gelus domini astitit: et lūmē reful
sit in habitaculo: percussosqz late
re petri: excitauit eū dicens: Sur
ge velociter: et ceciderunt cathe
ne de manibus eius. Dixit autē

tuor milites sibi se:
sicut centurio q bz
centū. i. Volēs
post pascha p
du. eū popu. id
est exponere mor
ti p voluntate po
puli. k. Et pe.
qdē serua. i car
cerē. autē si. sine
int. ab eccle. ad
deū p eo. Ly. ut
christus adhuc i vi
ta seruaret suū vi
caris. l. Cū autē
productus. cū esset
Herodes. scilicet
de carcere ut occi
deretur. m. In
ipsa nocte. tunc
diatē precedente.
n. Erāt Petr^{interim.}
dos. inter duos
mili. vin. cathe
nis dua. et custo
des ante ostiū
custo. car. Lyra.
Petrus ita custo
ditus fuit: qñ nō pa
tebat ei euasione
via humana: s. qz
deficiente huma
no fīdē solet ad
esse diuinū: iō sub
dit. o. Et ecce
angel^{congregatione fidelū} dñi asti.
ad Petri liberati
onē. p. Et lu.
reful. in hab. car
ceri: scz ad ei^{ut liberaretur.} p
lationē. q. Per
cussosqz late. pe.
excitauit eū di.
Surge velocitē:
et cecid. cathe
ne de manibus ei
r. Dixit autē an
gelus ad eū: p
cingere. Lyra. ut

In festo visitationis Marie virginis

Est apertus ad abulā
dū: resoluerat em
Petr' cingulū suū
ut vest' posset pe-
des coopire. ^f fri-
giditate carceris.
Et calcia te
ca. tu. ^{Ly.} Est aut
caliga gen' calcia/
mēti nō hāc? conū
sup pedes. **E**t
fecit sic. **E**t dix.
illi. Circūda tibi
vesti. tuū et seq.
me. **E**t exi. seq.
eū. **E**t ne. qz ve.
ē qd hie. p ange.
est. aut se vi. vi
de. ^{Ly.} Fortitudo
ei carceri. et diligēs
custodia fecerat si-
bi imaginationē d
evadendi ipotētia
ppter qd rē gestaz
somnia estimabat.
Et trāseū. aut
pri. ^{blo.} ordi. pri-
mū qternionē cuz
suis. **E**t secū.
custodia. i. scun-
dus quaternionem
cum suis: qui oēs
erant oppressi som-
no. **E**t venest
ad por. fer. ^{Ly.}
ra. erat exterior ps
carceri. **E**t que
ducit ad ciuita-
tē: q vltro aper.
est eis. virtute di-
uina vel angelica.
Et exētes
procellerunt vi-
cum vnu. ad ma-
torē. ^p petri affec-
tationē. **E**t
cō. disces. ab eo
ang. subito dispa-
rendo. **E**t de

^f succingete
a angelus ad eū: pcingere et cal-
^f indue. ^f sandalia.
b cia te caligas tuas: et fecit sic: et di-
^f pallium.
xit illi: Circūda tibi vestimentū
^f angelus de carcere.
tuum et sequere me. **E**t exiens se-
^f petrus. ^f an verū esset.
quebat eum: et nesciebat qz verū
^f eū ducendo. ^f putabat.
est qd fiebat p angelū. **E**xistima-
^f illa p visionē fieri. ^f primus qua-
c bat aut se vīlū videre. **T**ranseū-
^f termino et secundus quaternio vigilabant ante me-
diam noctē: et alij duo quaterniones post.
d tes autē primā et secundā custo-
e diam vēnerunt ad portas ferreā
^f spōte et per vir-
f quē ducit ad ciuitatē: q vltro ap-
^f tutem angeli. ^f de carcere.
g ta est eis: et exētes pcellerūt vi-
^f in hierusalem. ^f euangeli-
b cum vnu: et cōtinuō discessit ab
^f a stupore admirationis.
eo angelus. **E**t petr' ad se reuer-
^f non ultimo sicut prius credebā
^f somnium et visionem.
sus dixit: Nūc scio vere quia mi-
^f potestate.
sit dñs angelum suum: et eripuit
me de manu herodis: et de oī ex-
^f desiderio
pectatione plebis iudeorum.
In festo visitatiōis Marie.
Cantico. II. a. circa medium.
Ecce iste vēit
^f filius dei dedit saltem de ce-
^f lo in carnem et saliens
^f cordibus fidelium per exul-
^f tationē spiritus et leticie.
^f oīb' scis sanctor.
saliens in montibus transiliens
^f loquitur ecclesia.
colles. **S**ilis est dilect' meus ca-

tr' ad se reuer. di-
xit. Nūc scio ve-
re qz mi. dñs an-
gelū suū et eripu-
it me de ma. he-
rodīs: et de oī
expecta. ple. iu-
deorū. ^{Ly.} tūc
enim pcepit q nō
erat somnium: sed
res gesta.

Ecce iste
venit sa-
liens in
mo. rē.
An te inicitū illius
lectiōis habet i eo
dē ca. ^{Ly.} equa ei' sub
capite meo: et dex-
tera illi' amplexa-
bit me. **T**ūc sequi-
tur presens epla.
Ecce iste ve-
saliens in monti.
trāssit. ^{blo.} de si-
nu patris in vtero
virginis: de vtero
Virginis in presepi-
um: de presepio in
mundū: d mundo
in patibulū: d pati-
bulo in sepulchrū:
de sepulchro econ-
uerso in mundū: et
de mundo ad pñs
dexterā. **S**ilis
est dilect' meus
capreg. ppter vi-
sum acutū: quia tā-
tum acumē habet
in videndo q a re-
motis videt vena-
torem venientem:
et loca alta ascēdit:
et a venatore nō vi-
det: sed venatores
videt. Sic spiritu-
aliter de' cūcta vi-
det. vnde. Omnia ^{ps. 4.}